

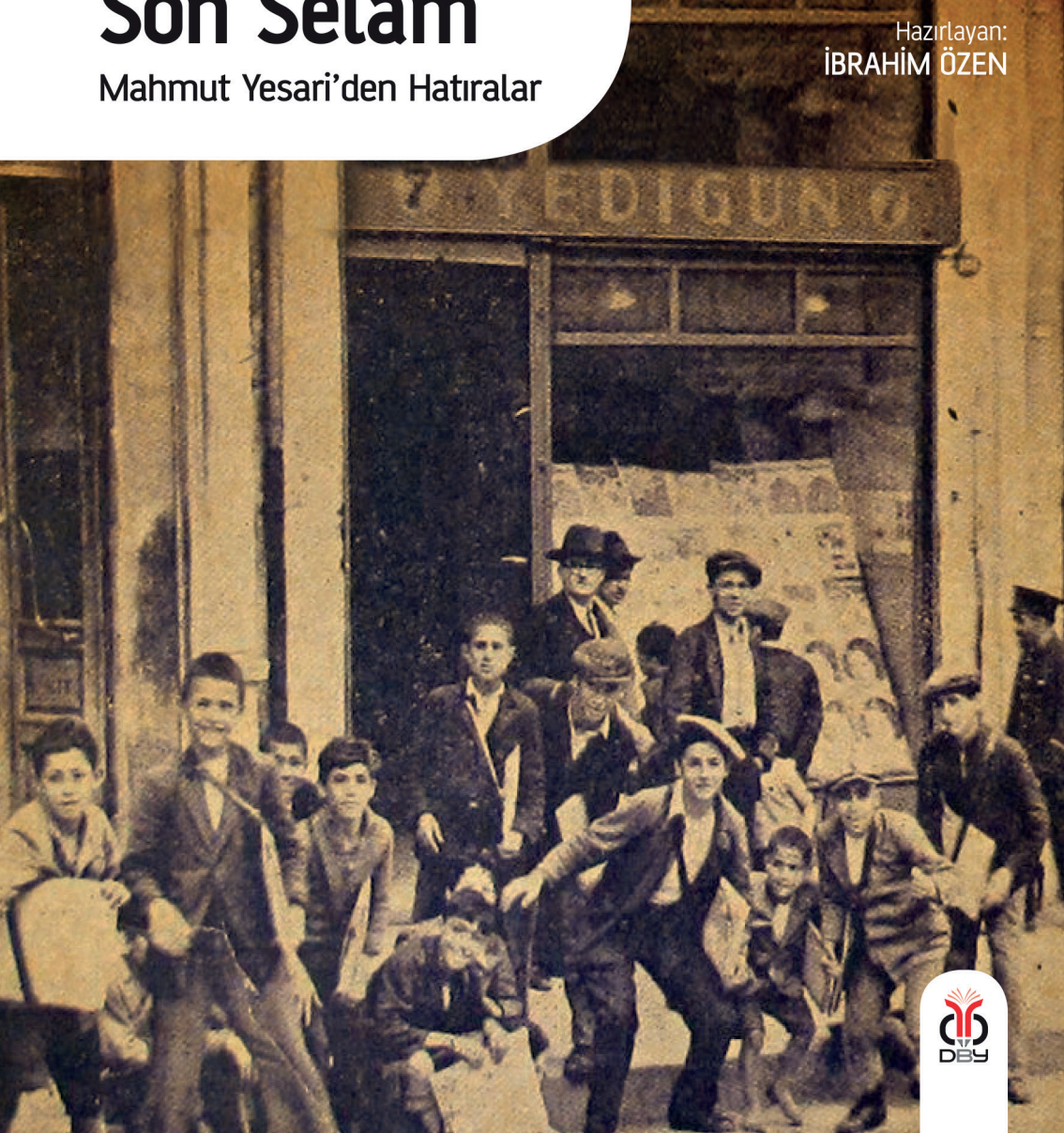
MAHMUT YESARİ

Bâbiâli'den Son Selâm

Mahmut Yesari'den Hatıralar

HATIRA

Hazırlayan:
İBRAHİM ÖZEN

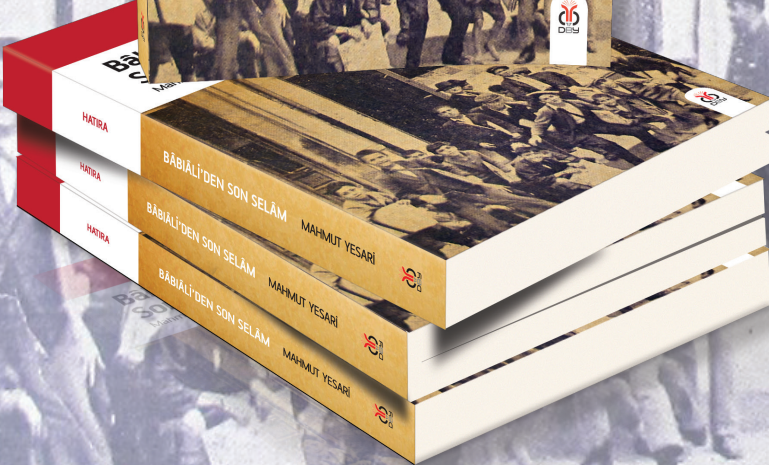

Bâbiâli'den Son Selâm

Mahmut Yesari'den Hatıralar

HATIRA

Hazırlayan:
İBRAHİM ÖZEN

Bâbiâli'den Son Selâm

Mahmut Yesari'den Hatıralar

HATIRA

MAHMUT YESARİ

MAHMUT YESARİ, [1895-1945] asıl adı, Yesarizâde Mahmut Esat Hayrullah'tır. İstanbul Emirgan'da dünyaya gelir. Ünlü hattatlardan Yesarizâde Mustafa İzzet Efendi'nin torunu, Mülkiye kaymakamlığından emekli Miralay Fahrettin Bey'in oğludur. Burhan-ı Terakki Mekteb-i İbtidaisi'nde ve İstanbul Sultanisi'nde okur. 1914 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'ne girmiş olsa da I. Dünya Savaşı nedeniyle tahsili yarım kalır; ihtiyat zabiti [yedek subay] olarak Çanakkale Savaşı'nda bulunur. İstanbul'a döndükten sonra basın hayatına katılır. 1926 yılındaki 111 günlük memuriyetinin dışında, vefatına kadar kalemiyle geçimini sağlar. Mahmut Yesari'nin ayrılıkla sonuçlanan üç evliliği vardır. Son evliliğini yazar Cahit Uçuk [1909-2004]'la yapar. Tek çocuğu, ilk evliliğinden olan yazar ve oyuncu Afif Yesari [1922-1989]'dir. Mahmut Yesari, uzun yıllar verem illetiyle boğuşur. 1945 yılında bu hastalıktan Yakacak Sanatoryumu'nda hayata gözlerini yumar. Mahmut Yesari'nin edebiyat ve sanata ilgisi küçük yaşlarda başlar. İlk karikatürünü okul sıralarında, daha on üç yaşındayken M. Esat imzasıyla *Gıdık* gazetesinde yayınlar (1908). Rüştüye yıllarında *Tefeyyüz* adlı bir dergi çıkarır. I. Dünya Savaşı'ndan sonra İstanbul'a döndüğünde, yedi gün ayakta kalabilen *Nizam* gazetesinde çalışır. 1919 yılında, *Fidan Zehra* adlı bir perdelik komedisi, *Nedim* mecmuasında tefrika edilir ve kitap olarak basılır. 1923 yılında, Reşat Nuri Güntekin'le birlikte haftalık mizah mecmuası olan *Kelebek*'i yayın hayatına kazandırır. Bu mecmuada piyes çevirileri yapıp hikâyeler yazdığı gibi ilk romanı olan *Bir Namus Meselesi*'ni tefrika eder. *Çoban Yıldızı* (1925) adlı romanıyla üne kavuşur. Yazdığı ve daha sonra yazacağı edebî metinlerinde gerçek hayattan beslenir. Eserlerinde hayattan alınmış, gözlem ürünü olaylar, mekânlar ve şahıslar vardır. *İkdam*, *Cumhuriyet*, *Akbaba*, *Amcabey*, *Yeni Mecmu*, *Yarım Ay*, *Yedigün*, *Yenigün*, *Perde ve Sahne*, *Modern Türkiye Mecmuası* gibi yaşadığı devrin popüler pek çok gazete ve dergisinde hikâye, roman, tiyatro metinleri, fıkra ve hatıra türünde eserleri yayınlanır. *Harap Yurt*, *Yarasalar*, *Hanunlar Terzihanesi*, *Kudret Helvası*, *Yekta Efendi Ailesi*, *Sürtük*, *Bay-Bayan* ve *Telli Turna* gibi pek çok telif, tercüme ve adapte eseri de devrin ünlü oyuncularından İstanbul tiyatrolarında sahnelenir. Mahmut Yesari'nin gazete sayfalarında kalan deneme ve roman tefrikalarının yanı sıra, yüzlerce hikâyesi vardır. Ancak bu eserlerini kitap olarak derleyip yayınlamayı başaramamıştır. Hayattayken kitaplaşan eserleri ise şöyledir: **Romanlar:** *Çobanyıldızı* (1925), *Çulluk* (1927), *Pervin Abla* (1927), *Ak Saçlı Genç Kız* (1928), *Bağryanık Ömer* (1930), *Kırlangıçlar* (1930), *Su Sinekleri* (1932), *Bahçemde Bir Gül Açtı* (1932), *Kalbimin Suçu* (1932), *Ölünün Gözleri* (1933), *Tipi Dindi* (1933), *Sevda İhtikân* (1934), *Aşk Yanışı* (1934), *Bir Kadın Geçti* (1934), *Kanlı Sır* (1935), *Yakut Yüzük* (1937), *Dağ Rüzgarları* (1939), *Sağanak Altında* (1943), *Bir Aşk Uçurumu* (1943), *Gece Yürüyüşü* (1944). **Hikâyeleri:** *Geceleyn Sokaklar* (1929), *Yakacak Mektupları* (1938).

[Yukarıdaki metin hazırlanırken aşağıda künyeleri verilen kaynaklardan faydalanılmıştır: Cevdet Kudret, *Edebiyatımızda Hikâye ve Roman II*, Varlık Yay., İstanbul 1978; Şevket Toker, *Romancı Yönüyle Mahmut Yesari*, E. Ü. Edebiyat Fak. Yay., İzmir 1996; Recai Özcan, *Mahmut Yesari Hayatı ve Hikâyeciliği*, Kitabevi Yay., İstanbul 2014.]

İBRAHİM ÖZEN, 1987 yılında İzmir'de doğdu. İlk ve orta öğretimini burada tamamladı. Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 2009 yılında mezun oldu. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yeni Türk Edebiyatı alanında, 2011 yılında "Edebiyat Tarihlerinin Yeni Türk Edebiyatına Yaklaşımı" başlıklı teziyle yüksek lisans; 2016 yılında "Hatıratlarda Siyasi, Sosyal ve Kültürel Hayat [1930-1950]" başlıklı teziyle doktora eğitimini tamamladı. Çeşitli dergilerde Yeni Türk Edebiyatı alanında yayınlanmış makale ve denemeleri bulunmaktadır.

İçindekiler

Takdim	9
Metinlerin Tespitiyle İlgili Birkaç Söz	13
Tiyatro Hatıraları	
Telif, Tercüme ve Adapte Eserlerine Dair	19
Tiyatroya Nasıl Heves Ettim?	19
İki Eserin Macerası	27
Tiyatroya Girişim.....	32
Arkadaş Hatırı	36
Yekta Efendi Ailesi	40
Sürtük	44
Bay-Bayan.....	53
Telli Turna	61
Modern Kızlar.....	67
Aşk Borsası.....	71
Bir Tenkit Kurbanı	76
Telif Hakkı Uğrunda Sahneye Çıkmıştım.....	81

Tiyatrocuların Sahne ve Kulis Maceraları	87
Kulis Oyunları.....	87
Kulis Aralarında Neler Gördüm?.....	91
Mınakyan'a, Raşit'e ve Baba Saffet'e Dair... ..	95
Oyun İçinde Oyun.....	101
Kulis Oyunları.....	104
Bir İsim Günü.....	108
Zorla Deli Ettiğim Aktör: Baba Saffet.....	112
İki Turne Hatırası.....	116
Aç Dolaşan Bir Tiyatro Kumpanyası.....	121
İstanbul Belediyesi Halkı Tiyatroya Zorla Sokmaya Karar Vermiştii.....	125
Acı Bir Hatıra.....	128
Tiyatro Oyuncuları ve Muharrirleri	133
Hüseyin Suad Yalçın.....	133
İbnürrefik Ahmet Nuri.....	136
Mehmet Rauf.....	140
Reşat Nuri Güntekin.....	144
Hazım'a Ait Hatıralar.....	147
Sahnemizin Kıymetli ve Kıdemli Jönprömiyesi: Raşit Rıza.....	150
Antoine'a Ait Hatıralar.....	154
Matbuat Hatıraları	
Beni Nasıl Karşılamaşlardı.....	159
Ben Başmuharrir de Oldum.....	161
Nasıl Mecmuacı Oldum?.....	166
Bir Namus Meselesi.....	170
Balmumu-Asma Yaprağı.....	173
Memurluk Hatıraları	
Memurluğumun Hatıraları.....	179

Askerlik Hatıraları	
Çanakkale'ye Nasıl Gittim?.....	203
Korku Bilmeyen Adam.....	210
Yusufoçuk Tepe.....	212
Ödemişli Nuri.....	214
Hamit Onbaşı.....	217
Su Uyur Düşman Uyumaz.....	222
Bekir Onbaşı.....	225
Süvari Çavuşu.....	229
Hayatından Sahneler ve Tanındıklarıyla İlgili Hatıralar	
Kovalayan Alacaklı.....	237
Nasıl Mason Oldum?.....	242
Oyuncuya Oyun.....	262
Açık Kısmet.....	267
Gece Gelen Misafir.....	271
Son Selâm.....	276
Hatıraların İstırabı.....	282
Arkadaş Şakası.....	286
Papazın Bahçesi.....	291
Kemal Ahmet.....	296
Dünden Hatıralar: Bir Aşkın Tarihi.....	299
Sürü Sürü Sürmeli Kızlar.....	304
Görmek Görmemek: Necip Celal.....	307
Rahmetli Emin Bülent.....	311
İstanbul'un Eski Bahçeleri: Şifa Bahçesi.....	315
Keyifli Hatıralar: Emnâbad Geceleri.....	318
Osman Cemal Kaygılı.....	323
Kronolojik Bibliyografya	327
Fotoğraf Kaynakları	331
Dizin	337

Takdim

Mahmut Yesari, Türk edebiyatının üretken yazarlarından biridir. Geçimini yazarlık ile temin ettiği için hikâye, roman, tiyatro metinleri başta olmak üzere nesrin pek çok türünde eser verir. Sahne ve matbuatla bir ömür geçiren yazarın yaşadığı ve şahit olduğu olaylar şüphesiz ki edebiyat, tiyatro ve basın tarihimize ışık tutacak içeriğe sahiptir. Bu düşünceden hareketle, Mahmut Yesari'nin dergi ve gazete sayfalarında kalan hatıraları hazırladığımız kitapta bir araya getirilmiştir.

Mahmut Yesari'nin hatıraları, yayınlanma tarihleri göz önüne alındığında, tarihsel bir sıralamaya ve konu bütünlüğüne sahip değildir. Bir yazısında askerlik hatıralarını anlatan yazar, bir sonraki yazısında ilk tiyatro eserine dair yazısıyla ya da çocukluk hatıralarıyla karşımıza çıkar. Okuyucuya kolaylık sağlamak amacıyla hatıra metinleri, tematik bir tasnife tâbi tutulup bölümlere ayrılarak kitaba dâhil edilmiştir. Bölüm başlıkları altında yer alan müstakil yazıların sıralanışında ise genellikle yayınlanış tarihi, gerektiği yerde de konu bütünlüğü dikkate alınmıştır. Hatıraların yayın tarihinden de takip edilebilmesi için kitabın sonuna kronolojik bir sırayla yazıların künyeleri eklenmiştir.

Beş bölümden oluşan kitabın birinci bölümü, tiyatro hatıralarına ayrılmıştır. *Modern Türkiye Mecmuası* ve *Akbaba*'yla birlikte çoğu kısmı 1939'da *Yenigün*'de, 1944'te *Perde ve Sahne* dergisinde yayınlanan bu yazılar, Mahmut Yesari'nin telif, tercüme ve adapte

tiyatro eserleri, tiyatrocuların sahne-kulis maceraları ve tiyatro muharrirleriyle ilgilidir. Yirmi dokuz yazıdan oluşan söz konusu hatıralar, bir tiyatro muharririnin eserlerini yazma ve sahneleme sürecini anlattığı gibi tiyatro sanatkârlarının sahne arkasındaki maceralarına, ikili ilişkilerine ışık tutar. Mahmut Yesari'nin tiyatro muharrirlerine dair yazıları ise portre tarzındadır, hatıralardan beslenip tanıtma ve inceleme mahiyeti taşır.

Kitabın ikinci bölümü, yazarın matbuat hatıralarıdır. Mahmut Yesari bu hatıralarında, matbuat dünyasına nasıl katıldığını, ilk köşe yazısının ve ilk romanının yazılış serüvenini, Reşat Nuri'yle birlikte çıkardıkları *Kelebek* mecmuasıyla ilgili maceralarını anlatır. Bu yazılar, devrin matbuat hayatıyla ilgili dikkate değer gözlem ve izlenimlerin ürünüdür. Bilhassa “Balmumu-Asma Yaprağı” başlıklı yazı, gazete ve dergilere uygulanan sansürün ulaştığı boyutları yansıtan ibretlik bir olayın hikâyesidir.

Üçüncü bölümde, *Yedigün* mecmuasında beş tefrika devam eden memuriyet hatıralarına yer verilmiştir. Mahmut Yesari, 111 günlük memurluk hayatını anlattığı bu yazılarda, devlet dairelerine memur alımından evraklarla ilgili muamelelere, toplantılardan memurların tavır ve davranışlarına kadar bürokratik pek çok meseleyi, gözlemlerinden yola çıkarak mizahî ve eleştirel bir dille anlatır.

Dördüncü bölüm, yazarın askerlik hatıralarıdır. Çanakkale Savaşı'na ihtiyat zabiti olarak katılan Mahmut Yesari, Çanakkale'ye nasıl ve hangi şartlarda gittiğini anlatır. Bunun yanında, cephede beraber mücadele ettiği askerlerle ilgili kahramanlık duygusunun ön planda olduğu hatıralarına yer verir.

Beşinci bölüm, Mahmut Yesari'nin dostlarıyla yaşadığı eğlenceli olaylara dair yazılardan oluşur. Bunun yanında, matbuat ve edebiyat dünyasından tanıdıklarının ölümlerinin ardından kaleme aldığı hatıra barındıran yazılar da kitaba dâhil edilmiştir. Bu bölümdeki yazılar; İstanbul'daki eğlence yerleri, matbuat ve sanat hayatındaki şahsiyetlerin dostlukları ve eğlence kültürleri, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Ankara'daki sosyal hayat gibi çeşitli mevzulara dair gözlemleri içerir.

Kitabı hazırlarken metni daha anlaşılır kılmak için birkaç hususa dikkat edilmiştir. Hatıra metinlerinde oldukça fazla eski harfli ve Fransızca kelime yer alır. Günümüzde pek kullanılmayan bu kelimelerin sözlük anlamı, sadece ilk geçtikleri yerde, köşeli parantezlerle metin içinde verilmiştir. Yıldız işaretiyle verilen dipnotlar ise yazarın kendisine aittir.

Sürelî yayın sayfalarında kalan yazılarda, dizgi hatası ve anlatım bozukluğundan dolayı açık ve anlaşılır olmayan, az da olsa, cümleler tespit edilmiştir. Bu cümlelere yapılan harf, ek ve kelime eklemeleri italik olarak yazılmıştır. Mahmut Yesari, Fransız sanatkarların isimlerini ve Fransızca tiyatro terimlerini okuduğu gibi kaleme almıştır. Bu tür kelimeler standart bir yazıma kavuşturulmak için Fransızca yazımlarıyla metne aktarılmıştır. Metnin imla ve noktalamasını günümüz kurallarına uyarlamak için düzenleme yapıldığı gibi gazete ve dergilerde sütun doldurma kaygısıyla satırlara bölünen cümleler, anlam bütünlüğü göz önünde bulundurularak paragraf haline getirilmiştir. Sadeleştirmeyle ilgili ise metne hiçbir şekilde müdahale edilmemiştir.

İbrahim Özen
Ankara, 2018

Fotoğraf Kaynakları

- 1- Kral Lear dramında Muhsin Ertuğrul**
(İsimsiz), *Türk Tiyatrosu*, sayı 91, Nisan 1938, s. 18.
- 2- Dârülbedayî-i Osmanî Heyet-i Edebiyyesi**
Metin And, “Tiyatomuzda Bir Ucube Edebi Heyet”, *Popüler Tarih*, sayı 4, Eylül 2000, s. 109.
- 3- Mahmut Yesari, kardeşi Şefik Yesari ve Saffet Bey’le birlikte**
Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/30576/001640585010.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 22.11. 2017 tarihinde erişildi.
- 4- Muhsin Ertuğrul**
İ. Galip Arcan, Ertuğrul Muhsin Aktör-Rejisör-Arkadaş, *Darülbedayi*, sayı 47, 29 Mart 1934, s. 13.
- 5- Tepebaşı Tiyatrosu**
Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/12392/001508579006.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 20.11.2017 tarihinde erişildi.
- 6- Mahmut Yesari, 1914 yılında**
Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/30576/001640585010.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 22.11. 2017 tarihinde erişildi.
- 7- Vasfi Rıza Zobu**
Darülbedayi, sayı 48, 1 Nisan 1934, s. 10.
- 8- Eliza Binemeciyan**
Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/20854/001560811008.pdf?sequence=1&isAllowed=y> tarihinden 20.11.2017 tarihinde erişildi.

- 9- Onnik Binemeciyan**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: İki Eserin Macerası”, *Yenigün*, sayı 13, 3 Haziran 1939, s. 15.
- 10- Raşit Rıza Samako**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Yektâ Efendi Ailesi”, *Yenigün*, sayı 16, 24 Haziran 1939, s. 20.
- 11- Behzat Hâki Butak**
(İsimsiz), *Darülbeydi*, sayı 48, 1 Nisan 1934, s. 3.
- 12- Feridun Kandemir**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Sürtük 1”, *Yenigün*, sayı 18, 8 Temmuz 1939, s. 14.
- 13- Mahmut Yesari, Cahit Uçuk'la nikah defterini imzaladıktan sonra**
Naci Sadullah, “Bir Romancının Romanı”, *Yedigün*, sayı 146, 25 Birincikanun 1935, s. 19.
- 14- Doktor İhsan Rifat**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Sürtük 2”, *Yenigün*, sayı 19, 15 Temmuz 1939, s. 14.
- 15- Yakacak Sanatoryumu**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Sürtük 2”, *Yenigün*, sayı 19, 15 Temmuz 1939, s. 15.
- 16- Sürtük piyesinin ilanı**
İBB Şehir Tiyatroları Kütüphanesi, https://ibstkutuphane.ibb.gov.tr/dijitalarsiv/afis/afispdf/A_04564.pdf adresinden 01.12.2017 tarihinde erişildi.
- 17- Sezai ve Seyfettin Asaf kardeşler bir konserde**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Bay-Bayan 1”, *Yenigün*, sayı 20, 22 Temmuz 1939, s. 14.
- 18- Şaziye Moral ve Hüseyin Kemal**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Telli Turna 1”, *Yenigün*, sayı 24, 19 Ağustos 1939, s. 12.
- 19- Yaşar Nezihî Özsoy**
(İsimsiz), *Türk Tiyatrosu*, sayı 271, Mayıs 1953, s. 10.
- 20- Halide Pişkin**
(İsimsiz), *Türk Tiyatrosu*, sayı 271, Mayıs 1953, s. 11.
- 21- Nebahat**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Telli Turna 1”, *Yenigün*, sayı 25, 26 Ağustos 1939, s. 12.

- 22- Kınar Hanım, Raşit Rıza ve Eliza Binemeciyan Hortlak piyesinde**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Bir Tenkid Kurbanı”, *Yenigün*, sayı 15, 17 Haziran 1939, s. 12.
- 23- Hanımlar Terzihanesi piyesinin afişi**
İBB Şehir Tiyatroları Kütüphanesi, https://ibstkutuphane.ibb.gov.tr/dijitalarsiv/afis/afispdf/A_01634.pdf adresinden 10.12.2017 tarihinde erişildi.
- 24- Mahmut Yesari, Naci Sadullah'la Birlikte**
Mahmut Yesari, 25 Sene Babıali Caddesinde: Mahmut Yesari Bize Hayatını Anlatıyor, Röp.: Naci Sadullah, *Yedigün*, sayı 61, 9 Mayıs 1934, s. 7.
- 25- Naşit, Leblebici Horhor Ağa operetinde**
Selami İzzet Sedes, “Halkın Çok Sevdiği Sanatkâr Naşid'in Jübilesi Mü-nasebetiyle”, *Türk Tiyatrosu*, sayı 88, Mart 1938, s. 6.
- 26- Eliza Binemeciyan ve Kınar Hanım**
Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/13722/001508852006.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 10.12.2017 tarihinde erişildi.
- 27- Otello Piyesindeki Komik Sahne**
Mahmut Yesari, “Kulis Oyunları”, *Perde-Sahne*, sayı 22, 1 Temmuz 1944, s. 8.
- 28- Behzat Haki Butak (Büyük Behzat) Kayseri Gülleri piyesinde**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Bir Tenkid Kurbanı”, *Yenigün*, sayı 15, 17 Haziran 1939, s. 13.
- 29- Ahmet Refet Muvahhit**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: İki Eserin Macerası”, *Yenigün*, sayı 13, 3 Haziran 1939, s. 15.
- 30- Mardiros Mnakyan**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Tiyatroya Nasıl Heves Ettim? 1”, *Yenigün*, sayı 10, 13 Mayıs 1939, s. 11.
- 31- Feriha Tevfik, Hazım Körmükçü'yle bir temsilde**
Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Acı Bir Hatıra”, *Yenigün*, sayı 17, 1 Temmuz 1939, s. 15.
- 32- Baba Saffet**
(İsimsiz), Saffet'in Ölümü, *Türk Tiyatrosu*, sayı 81, 1 Teşrîn-i Evvel 1937, s. 10.

33- Cécile Sorel

Mahmut Yesari, "Tiyatro Hatıraları: İstanbul Belediyesi Halkı Tiyatroya Zorla Sokmaya Karar Vermişti", *Perde-Sahne*, sayı 2, Haziran 1943, s. 4, 17.

34- Hüseyin Suad Yalçın

Mahmut Yesari, "Tiyatro Hatıraları: Tiyatroya Nasıl Heves Ettim? 2", *Yeni Gün*, sayı 11, 20 Mayıs 1939, s. 10.

35- İbnürrefik Ahmet Nuri

(İsimsiz), *Türk Tiyatrosu*, sayı 191, 15 Şubat 1946, s. Kapak resmi.

36- Ahmet Vefik Paşa

Halit Fahri Ozansoy, Ahmet Vefik Paşa ve Moliere, *Türk Tiyatrosu*, sayı 290, Ekim 1955, s. 3.

37- Bir temsil esnasında Şadi

Mahmut Yesari, "Tiyatro Hatıraları: Yektâ Efendi Ailesi", *Yeni Gün*, sayı 16, 24 Haziran 1939, s. 20.

38- Mehmet Rauf

Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/43285/001522878006.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 13.12.2017 tarihinde erişildi.

39- Reşat Nuri Güntekin

(Türk Tiyatrosu), *Türk Tiyatrosu*, sayı 63, Kânûn-ı Evvel 1935, s. 2.

40- Hazım Körmükçü

(İsimsiz), *Türk Tiyatrosu*, sayı 59, 1 Nisan 1935, s. 11.

41- Behzat Haki Butak 1+1= 1 piyesinde

M. Kemal, Behzat Haki'nin Hayatı, *Darülbedayi*, sayı 40, 31 Mart 1933, s. 19.

42- Raşit Rıza Samako

(İsimsiz), *Türk Tiyatrosu*, sayı 333, Nisan 1961, s. Dış kapak.

43- André Antoine

Bibliothèque Nationale de France. <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85386228/f1.item.r=andre%20antoine> adresinden 20.12. 2017 tarihinde erişildi.

44- Mahmut Yesari

Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/30379/001516441006.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 16.12.2017 tarihinde erişildi.

45- Faruk Nafiz Çamlıbel

Sedat Simavi, "Faruk Nafiz Ne Diyor", *Yedigün*, sayı 133, 25 Eylül 1935, s. 7.

46- Muhlis Sabahattin

Mahmut Yesari, "Matbuat Hatıraları: Ben Başmuharrir de Oldum", *Yeni Mecmua*, cilt 1, sayı 2, 12 Mayıs 1939, s. 29.

47- Reşat Nuri Güntekin

Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/28847/001515787006.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 16.12.2017 tarihinde erişildi.

48- Mahmut Yesari

Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/30379/001516441006.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 16.12.2017 tarihinde erişildi.

49- Münif Fehim Özarman

Önder Kaya, "Bab-ı Ali'yi Resimleyen Adam: Münif Fehim Özarman", *1453 İstanbul Kültür ve Sanat Dergisi*, sayı 23, 2015, s. 72.

50- Mahmut Yesari ihtiyat zabiti üniformasıyla

Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/30576/001640585010.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 22.11.2017 tarihinde erişildi.

51- Mahmut Yesari tek başına arkadaşını bekliyor

Mahmut Yesari, Nasıl Mason Oldum? 1, *Aydabir*, sayı 1, 1 Eylül 1935, s. 21.

52- Mahmut Yesari kılıçlar arasında

Mahmut Yesari, Nasıl Mason Oldum? 2, *Aydabir*, sayı 2, 1 Teşrin-i Evvel 1935, s. 19.

53- Üstad-ı Muhteremin makamı

Mahmut Yesari, Nasıl Mason Oldum? 3, *Aydabir*, sayı 3, 1 Teşrin-i Sâni 1935, s. 75.

54- Mahmut Yesari'nin tramvay yolculuğu

Mahmut Yesari, Nasıl Mason Oldum? 4, *Aydabir*, sayı 4, 1 Kânûn-ı Evvel 1935, s. 59.

55- Ahmet Rasim

Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/15333/001509571006.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 16.12.2017 tarihinde erişildi.

56- Necip Celal

Mahmut Yesari, “Görmek Görmemek”, *Yeni Mecmua*, sayı 133, 11 Temmuz 1942, s. 7

57- Emin Bülent Serdaroğlu

Mahmut Yesari, Rahmetli Emin Bülent, *Yarım Ay*, sayı 165, 15 Kânûn-ı Sâni 1943, s. 7.

58- Ahmet Haşım

Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/10606/001507650006.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 20.12.2017 tarihinde erişildi.

59- İbrahim Çallı

Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/41951/001562501008.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 20.12.2017 tarihinde erişildi.

60- Osman Cemal Kaygılı

Taha Toros Arşivi, İstanbul Şehir Üniversitesi, <http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11498/44051/001523417006.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 20.12.2017 tarihinde erişildi.

[Mahmut Yesari Fotoğrafları –Perde Sayfalar–]

• **Tiyatro Hatıraları**

Naci Sadullah, “Bir Romancının Romanı”, *Yedigün*, sayı 146, 25 Kânûn-ı Evvel 1935, s. 19.

• **Matbuat Hatıraları**

Mahmut Yesari, “Kendimle Mülakat”, *Yedigün*, sayı 189, 21 Teşrin-i Evvel 1936, s. 8.

• **Memurluk Hatıraları**

Feridun Kandemir, “Babiâli Caddesi”, *Yedigün*, sayı 171, 17 Haziran 1936, s. 18.

• **Askerlik Hatıraları**

Mahmut Yesari, “Tiyatro Hatıraları: Tiyatroya Nasıl Heves Ettim? 1”, *Yenigün*, sayı 10, 13 Mayıs 1939, s. 11.

• **Hayatından Sahneler ve Tanıdıklarıyla İlgili Hatıralar**

Mahmut Yesari, “Kendimle Mülakat”, *Yedigün*, sayı 189, 21 Teşrin-i Evvel 1936, s. 7.

Dizin

A	
Abdi	129
Abdullah Cevdet	24
Abdülhak Hamit Tarhan	24
Abdülhamid II	95, 96
<i>Acemi Çaylaklar</i> (Hüseyin Suad Yalçın)	135
<i>Acımak</i> (Reşat Nuri Güntekin)	146
Ahmet Fehim	151
Ahmet Haşım	24, 313
Ahmet Münif. <i>bkz.</i> Münif Fehim	
Ahmet Rasim	284, 285, 287, 292, 293, 294, 316
Ahmet Refet Muvahhit	30, 34, 76, 78, 92, 93, 94
Ahmet Vefik Paşa	129, 136, 137
<i>Akasyapala</i> (Mahmut Yesari)	148
<i>Akbaba</i>	47, 159, 168, 174
<i>Akşam</i>	77, 79, 93, 161
<i>Akşam Güneşi</i> (Reşat Nuri Güntekin)	146
Aktör Kâmil	103
Aktör Ropen	103
Alaaddin	28
Alexandre Bisson	137
Alexandre Dumas Fils	76
Alfred de Musset	32
Ali Cemal	287, 288, 289, 290
Ali Emiri Efendi	45
<i>Ali İrfan Arif Örfi</i> (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci)	139
Ali Kemal	34
Ali Naci Karacan	79, 161
Ali Suad Bey	208, 209
<i>Alsace</i>	37, 38, 39, 84
<i>Aman Hanım Biraz Sus</i> (Selim Nüzhet Gerçek)	125, 127
Anatole France	125
<i>Anatol'ün Buseleri</i> (Minakyan)	95
André Antoine	24, 154, 155, 156
<i>Angelo, Tyran de Padoue</i> (Victor Hugo)	102
Ankara Halkevi	129, 138
Ankara Palas	111, 241
Ankara Şehir Tiyatrosu	100, 108, 109
<i>Arapça değil mi? Uydur uydur!</i> (Reşat Nuri Güntekin)	146
Arif Efendi	47
<i>Arsen Lüpen</i>	34
Arşak	282, 283, 284, 285
Asım Bey	24
<i>Âşîyan</i>	311
Aşk Borsası (Mahmut Yesari)	71, 74, 75
Aşot Madat	68
Avni	109

Aydede 34

Aziz-i Mısırî. **bkz.** Aziz Ali Bey

B

Baba Saffet 76, 95, 98, 99, 100, 112, 113, 114, 115, 128, 131, 299, 301, 303
Bâbüâlî 160, 163, 164, 168, 169, 180, 237, 277

Bağn Yânuğ Ömer (Mahmut Yesari) 238

Bahar Hastalığı (Reşat Nuri Güntekin) 145

Baş Tacı (Halit Fahri Ozansoy) 92

Baudelaire 21

Bay-Bayan (Mahmut Yesari) 53, 56, 58, 60, 61, 65, 66

Baykuş (Halit Fahri Ozansoy) 159, 249

Bedia Muvahhit 76, 137

Behçet Kemal Çağlar 100

Behzat Haki Butak 30, 42, 43, 76, 88, 91, 92, 125, 135, 139, 144, 148

Bekir Onbaşı 225, 226, 227, 228

Ben Başka (Şahabeddin Süleyman) 142

I+I=1 (Mahmut Yesari) 72, 77, 79, 88, 148

Bir Donanma Gecesi (Reşat Nuri Güntekin) 91

Bir Gece Faciası (Hüseyin Suad Yalçın) 134

Bir Gece Faciası (Reşat Nuri Güntekin) 134, 145

Bir Namus Meselesi (Mahmut Yesari) 170, 171, 172

Bizim Lokanta 149, 262, 263, 265

Bouillet 50, 243

Brabantio (Otello Piyesi) 89, 90

Brieux 155

Burhân-ı Katı 32

Büyük Behzat. **bkz.** Behzat Haki Butak

Büyük Benliyan 53

C

Canavar (Faruk Nafiz Çamlıbel) 160, 161

Cécile Sorel 125, 126, 127, 151

Celal Süruri 68, 70, 72, 74

Cemal Osman 258

Cemal Paşa 44

Cenab Şahabeddin 23

Ceza Kanunu (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129, 139

Comédie Française 20, 28, 155, 156

Coqueline 91

Cumhuriyet 141, 237, 238, 267, 271, 278, 318, 325

Cyrano de Bergerac (Edmond Rostand) 82

Ç

Çalı Kuşu (Reşat Nuri Güntekin) 144

Çamlıca'yı Koruma Cemiyeti 149

Çam Tırtılları (Mahmut Yesari) 45, 47

Çıkmaz Sokak (Şahabeddin Süleyman) 142

Çingiraklı Tatar 32

Çifte Keramet (Reşat Nuri Güntekin) 146

Çuhacıyan 53

Çürük Temel (Hüseyin Suad Yalçın) 20, 28

D

Damad Salih Paşa. **bkz.** Salih Paşa, Damad

Damga (Reşat Nuri Güntekin) 146

Daniel Riche 129, 137

Dante 215

Dârülbedâyi'de Bir Gece Faciası (Hüseyin Suad Yalçın) 145

Dârülbedâyi-i Osmanî 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 76, 77, 79, 83, 84, 85, 91, 128, 129, 130, 131, 133, 134, 147, 148, 151, 156, 160, 166, 167, 174, 262

Dergâh 313

Dersaadet 170

Diken 168

Dil Encümeni 237, 241

Diyojen 32

Doktor İhsan Rifat 50, 51

Dokuzuncu (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129, 130, 131, 138, 148

Dolap Dereli (Reşat Nuri Güntekin) 145

Dostoyevski 154

Dört Cihar (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129, 138

Dudaktan Kalbe (Reşat Nuri Güntekin) 146

Dülgeryan 139

E

Ebülcihat Ali Rıza 163, 164

Edmond Rostand 82

Ekrem Könik 203

Eliza Binemeciyan 30, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 76, 77, 78, 84, 88, 93, 94, 150

Emile Fabre 20, 28, 34

Emin Belig Belli 148

Emin Bülent Serdaroglu 24, 311, 312, 313, 314

Emir 57

Emrullah Efendi 33

Enver Paşa 44, 210

Erich Maria Remarque 81

Ertuğrul Muhsin. **bkz.** Muhsin Ertuğrul

Ertuğrul Muhsin ve Arkadaşları 76, 77, 79, 84

Ertuğrul Sineması 30

Eski Rüya (Reşat Nuri Güntekin) 144, 146

Eylül (Mehmet Rauf) 140

Ezineli Mehmet Onbaşı 224

F

Faik 76

Farabi 32

Faruk Nafiz Çamlıbel 159, 160, 161, 162

Fatih Sultan Mehmet 101, 102

Ferah Tiyatrosu 29, 34, 39, 40, 76, 79, 130, 131, 138, 148, 167, 168, 170

Ferdi ve Şürekâsı (Mehmet Rauf) 141, 142

Feridun Kandemir 44, 45, 46, 48, 50, 52

Feriha Tevfik Negüz 109, 110

Feth-i Celil-i Konstantiniyye 101

Feu Toupinel (Alexandre Bisson) 137

Fevziye Kiraathanesi 88, 129, 137

Fındıklı Sarayı 318, 321

Fidan Zehra (Mahmut Yesari) 159, 160, 161, 162

Figaro illustre 32

Filipidis 67, 71, 72, 73

Francisque Sarcey 154

François de Curel 134, 145, 155

Franmasonlar 243

Fransız Tiyatrosu 57, 58, 76, 78, 79, 80, 93, 125

G

Gazanfer 297

Gazi Osman Paşa 258

Gebe (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129

Gelin-Kaynana (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129

Gémier 155, 156

Georges Feydeau 34, 77, 79, 145

Gıdık 33

Gönül (Reşat Nuri Güntekin) 145

Gurur (Emin Bülent Serdaroglu) 312

Gümülcineli. **bkz.** İsmail Bey, Gümülcineli

Gürbüz Türk Çocuğu 238

Güzel Sanatlar Akademisi 163, 318

H

Hakiki Kahramanlık (Reşat Nuri Güntekin) 146

Hâkimiyet-i Milliye 238

Halide Pişkin 62, 63, 64

Halid Ziya Uşaklıgil 23, 36, 141
Halil Lütfi Dördüncü 47
Halit Fahri Ozansoy 92, 131, 145, 159, 160, 249
Halk Opereti 57, 58, 61, 65, 67, 71, 72, 74
Hamit Onbaşı 217, 218, 219, 220
Hançer (Reşat Nuri Güntekin) 144, 145, 146
Hanımlar Terzihanesi (Mahmut Yesari) 34, 79, 148
Harabat (Ziya Paşa) 32
Harap Yurt (Mahmut Yesari) 29, 31, 34
Hasan Burhanettin 262, 263, 264, 265, 266
Havacılık ve Spor Mecmuası 238
Hayal 32
Hayreddin 28
Hayreddin Tevfik. *bkz.* Reşat Nuri Güntekin
Hazım Körmükçü 76, 110, 128, 131, 132, 147, 148, 149
Henry Bataille 156
Hıfzı Tevfik Gönensay 159
Hilmi Efendi. *bkz.* Hüseyin Hilmi Efendi
Hisarlar (Emin Bülent Serdaroglu) 311
Hisse-i Şayia (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129, 137
Hoca Behçet 276, 277, 278, 279, 280, 281
Holas Efendi 102
Hoşkadem (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129
Huriye'nin Dolabı (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129, 138
Hüseyin Cahid Yalçın 23, 163
Hüseyin Cavid 23
Hüseyin Kemal 57, 58, 59, 60, 61, 63, 109
Hüseyin Suad Yalçın 20, 22, 23, 25, 26, 28, 93, 129, 131, 133, 134, 135, 137, 145, 163

I

Ibsen 154
Illustration 32

İ

İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci 23, 26, 82, 83, 87, 92, 93, 128, 129, 130, 131, 133, 136, 137, 138, 139, 142, 147, 148, 168
İbrahim Ağa 42
İbrahim Çallı 272, 318, 319, 320, 321, 322
İbrahim Necmi Dilmen 35
İ. Galip Arcan 34, 76, 139
İhsan Raif Hanım 143
İki Canbaz (Mahmut Yesari) 93, 98
İki Nokta (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 138
İpekçi Merhum (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 137, 139
İrma Toto 60, 69, 74
İsmail Cenani Bey 23, 24, 25
İsmail Müştak Mayakon 23, 36, 83
İttihad-ı Spor Kulübü 230
İzmir. *bkz.* Alsace

J

Je sais tout 159

K

Kader Kısmet (Reşat Nuri Güntekin) 145
Kadıköylü Necmettin 239, 240, 241
Kamçı (Mehmet Rauf) 142
Kamus 32
Kapoçelli Baba 72
Karaman Gazinosu (Reşat Nuri Güntekin) 145
Karanfil ve Yasemin (Mehmet Rauf) 140
Karanlık Kuyu (Reşat Nuri Güntekin) 145, 146
Karantina İdaresi 83, 130, 134, 138

Kargacak Burgacak (Mehmet Rauf) 142
Karlo 72
Karpiç Lokantası 107
Kâtip Salih 149
Kaynanam (Mahmut Yesari) 72
Kayseri Gülleri (Münir Nigâr, Hüseyin Suad Yalçın) 91, 92, 135
Kâzım Bey 206
Kefaret (Mahmut Yesari) 21, 22, 25, 26, 33, 133
Kelebek 146, 167, 170, 171, 173, 174, 175
Kemal Ahmet 296, 297, 298
Kemal Salih 238
Kemanî Neşe 317
Kınar Hanım 30, 34, 76, 77, 88, 128, 129, 130, 148
Kırk Mahfaza (Şahabeddin Süleyman) 142
Kırlı Çamaşırlar (Hüseyin Suad Yalçın) 129, 135, 137
Koralı ve Ortakları 135
Köy Hekimi (Mahmut Yesari) 40
Kral Lear 20, 21
Kudret Helvası (Mahmut Yesari) 77, 78, 79, 80, 93, 94
Küçük Kemal 76, 92
Küçük Tiyatro 30

L

La comédie de celui qui épousa une femme muette (Anatole France) 125
La Dame aux Camélias (Alexandre Dumas) 73, 74, 76, 77, 78, 79, 93, 94
La Maison d'Argile (Emile Fabre) 28
La Maison Sous l'orage (Emile Fabre) 20, 28, 34
L'Amazone (Henry Bataille) 156
Lâne-i Melâl (Hüseyin Suad Yalçın) 20, 25, 26, 134
L'Arlesienne (Alphonse Daudet) 156
Larousse 237, 243
Le Bourgeon (Georges Feydeau) 145

Le Costaud des Epinettes (Tristan Bernard) 145
Le coup de Fouet 142
Léon Bernard 155
Le Paulailler (Tristan Bernard) 138
Le Petit Babouin (André Mycho) 159
Le Petit Café (Tristan Bernard) 145
Le Prétexite (Daniel Riche) 129, 137
Le Procureur Hallers (Tristan Bernard) 145
Les Deux Canard (Tristan Bernard) 145
Les Dupont 41
Les pattes des mouche (Victorien Sardou) 142
Liman von Sanders 204, 205, 206, 211
Lokmanzade (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 92, 129, 138
Lütfullah Süruri 67, 69, 70, 72, 74

M

M. Agâh 238, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 278, 279, 280, 281, 287, 318, 319, 320, 322
Mahmut Esat. *bkz.* Mahmut Yesari
Mahmut Sadık 287
Mahmut Yesari 20, 22, 28, 34, 37, 40, 49, 62, 64, 68, 70, 82, 134, 160, 163, 171, 201, 204, 210, 241, 247, 251, 260, 269, 322
Makinist Dimo 88, 89, 90
Mâlum-Meçhul (Hüseyin Suad Yalçın) 135
Mantar Mehmet (Mahmut Yesari) 162
Manto 286, 287, 289
Mardik 271, 272, 284
Marguerite Gautier 76, 77, 78, 93
Mari Mina 148
Marmara Çiftliği 239, 241
Matbaa-i Âmire 169
Matbuat Cemiyeti 279, 296
Meerling 21
Mehâsin (Mehmet Rauf) 140, 141

Mehmet İbrahim 68, 69, 72, 74, 88
Mehmet Rauf 24, 140, 141, 142, 143
Mekteb-i Tefeyyüz 33
Memduh Suat. *bkz.* Mahmut Yesari
Meraki (Ahmet Vefik Paşa) 136
Merhametten Maraz (Mahmut Yesari) 130
Meserret Kırathanesi 297
Meserret Oteli 44
Minakyan 21, 76, 95, 96, 97, 98, 102, 139, 150
Millet Müvâcchesinde Matbuat (Mahmut Yesari) 165
Millî Heveskârân Heyeti 129
Millî Sahne 31, 41, 125, 141, 262
Mimar Davut 258
Mimar Kasım 258
Mimar Sinan 258
Mina 128
Minber Matbaası 164
Moda Park Sineması 40
Modern Kızlar (Mahmut Yesari) 67, 72
Molière 136
Mösyö Psalti 23, 83
Muhacirîn Müdüriyeti 83
Muhayyelat-ı Aziz Efendi 47, 52
Muhittin Üstündağ 67
Muhlis Sabahattin 163, 164
Muhsin Ertuğrul 20, 21, 29, 30, 34, 48, 50, 76, 84, 137, 145, 151, 152
Muhtar 23
Mustafa Kemal Atatürk 208
Müfid Ratip 24
Münif Fehim 168, 175, 176
Münir Nigâr 23, 126, 127, 135, 151
Müzeyyen 76

N

Namık İsmail 320
Napoléon 22
Nasip Hanım 282, 283
Naşit 85, 91, 135, 149

Nebahat 61, 63, 64, 68, 69
Necdet Rüştü Efe 54, 55, 56, 57
Necip Celal Andel 307, 308, 309, 310
Necip Paşa 32
Nedim (mecmuası) 159, 160
Nedim (Şair) 292
Neşet Bey 208, 209
Neyyire Neyyir 76
Nezahat 109
Nizam 164, 165
Noblesse Oblige 98
Nur Baba Köşkü (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 138, 139
Nurettin Şefkati 76, 87, 128, 145
Nuri 23

O

Onnik Binemeciyan 30, 36, 37
Orta Çağ'da Hiciv 256
Osman Cemal Kaygılı 323, 324, 325, 326
Osmaniye Oteli 56
Osman Nihat Akın 317
Otello 89, 90

Ö

Ödemişli Nuri 214, 215, 216
Ömer Paşa 314
Ömer Rıza Doğrul 268, 269, 270, 278, 317, 318, 319, 320
Öz İpek Palas Oteli 44

P

Papağan 168
Papazın Bahçesi 283, 291, 292, 294
Paul Bourget 21, 33
Paytaht 170
Pençe (Mehmet Rauf) 141, 142
Peyâm-ı Eyyâm 34
Porte Saint-Martin 156
Prens Said Halim Paşa. *bkz.* Said Halim Paşa
Psyche 156

R

Raşit Rıza Samako 29, 30, 31, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 76, 77, 78, 79, 80, 84, 88, 90, 91, 93, 94, 95, 98, 99, 100, 105, 107, 111, 125, 126, 127, 142, 144, 145, 146, 149, 150, 151, 152, 153, 160, 262, 264, 265, 266, 324, 325
Refik Halit Karay 34, 44
Resimli Ay Matbaası 164
Reşat Nuri Güntekin 34, 39, 82, 91, 93, 125, 131, 134, 138, 144, 145, 146, 148, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 173, 174, 176
Rıza Fazıl 76
Rıza Tevfik Bölükbaşı 23, 24, 44
Roza Maz 73, 74

S

Saffet Baba. *bkz.* Baba Saffet
Saffet Suad Yalçın 20, 111, 134, 163, 164
Safi Necip 159, 160
Salih Fuad 23
Sanat Vesikaları (Hüseyin Suad Yalçın) 135
Sanayi-i Nefise Mektebi 163
Saramannik 128
Savni Rıza Bey 29
Sekizinci (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129, 131, 137, 138, 139
Selahattin Refik 82
Selim Nüzhet Gerçek 39, 84, 125
Servet-i Fünun (matbaası) 171
Servet-i Fünun (mecmuası) 314
Sevda Politikası (Reşat Nuri Güntekin) 146
Seyfettin Asaf 54, 55, 57, 58
Sezai Asaf 54, 55, 57
Siyah İnciler (Mehmet Rauf) 140
Son Posta 45
Son Yıldız (Mehmet Rauf) 140
Suflör Fikri 105, 109
Sully Prudhomme 21

Süreyya Opereti 57, 58
Süreyya Paşa 316
Sürtük (Mahmut Yesari) 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52
Süs (Mehmet Rauf) 140

Ş

Şadi 31, 41, 91, 100, 125, 139, 142
Şahabeddin Süleyman 142, 143
Şair (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 20, 22, 57, 82, 129, 138
Şair (mecmuası) 159
Şark Cephesinde Yeni Bir Şey Yok (Erich Maria Remarque) 81
Şark Mahfeli 82, 83
Şaziye Moral 57, 58, 59, 60, 61, 63, 100, 109
Şehir Tiyatrosu 20, 44, 49, 54, 55, 56, 57, 85, 100, 128, 138
Şeref Bey 89
Şifa Bahçesi 315, 316, 317
Ştaynburg 286, 287, 320

T

Tahsin Nahit 24
Tailleur pour dames (Georges Feydeau) 34
Tanin (matbaası) 171, 175
Tanrı Misafiri (Reşat Nuri Güntekin) 170
Tarih ve Coğrafya Lügati (Bouillet) 50
Taş Parçası (Reşat Nuri Güntekin) 88, 125, 127, 144, 146, 151
Tefeyyüz 33
Telli Turna (Mahmut Yesari) 60, 61, 62, 63, 65, 66
Temaşa (mecmuası) 144
Temaşa Muharrirleri Cemiyeti 83, 84
Tepebaşı Bahçesi 67
Tepebaşı Tiyatrosu 29, 30, 31, 40, 42, 48, 98, 125, 138, 151
Terre Humaine (François de Curel) 145

Théâtre Libre 154, 156
Timur (Behçet Kemal Çağlar) 100
Tipi Dindi (Mahmut Yesari) 56
Tolstoy 154
Tristan Bernard 138, 139, 145, 146
Tufan (Mahmut Yesari) 28
Tunuslu Hayreddin Paşazâde Salih Paşa. **bkz.** Salih Paşa, Damad
Türk Tiyatrosu 262
Türk Yurdu 238

U

Udi Nevres 316

Ü

Üç Yıldız (opereti) 71

V

Vade (Paul Bourget) 33
Vartan 269, 284
Vasfi Rıza Zobu 34, 76, 91, 139
Vatan Yahut Silistre (Namık Kemal) 128
Vingt Jour a l'Ombre (Tristan Bernard) 139

Y

Yağmurdan Doluya (Mehmet Rauf) 141, 142
Yahya Kemal Beyatlı 24
Yakacık Sanatoryumu 44, 51, 84

Yakup Kadri Karaosmanoğlu 24
Yalı Uşağı (Mahmut Yesari) 149
Yaprak Dökümü (Reşat Nuri Güntekin) 146
Yarasalar (Mahmut Yesari) 29, 30, 31, 34, 35
Yaşar Nezihi Özsoy 57, 60, 61, 63, 100, 109, 110, 111
Yat Kulüp 134
Yekta Efendi Ailesi (Mahmut Yesari) 40, 43, 87, 88
Yenigün 268, 318, 325
Yeni Tiyatro 128, 129, 130, 131, 148
Yeni Türk Tiyatrosu 105
Yervant 316, 317
Yesarizâde Mahmut Esat. **bkz.** Mahmut Yesari
Yusuf Efendi 213
Yusuf Ziya Ortaç 159, 174

Z

Zekiye 129
Zifaf-ı Bâkir (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 138
Zor Nikâh (Ahmet Vefik Paşa) 136
Zozo Dalmas 72, 73, 74, 75
Zuhal Burcunda (İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci) 129, 137
Zümriüanka 168

Bâbiâli'den Son Selâm

Mahmut Yesari'den Hatıralar

MAHMUT YESARİ (1895-1945)

Asıl adı Yesarizâde Mahmut Esat Hayrullah'tır. İstanbul Emirgan'da dünyaya gelir. Ünlü hattatlardan Yesarizâde Mustafa İzzet Efendi'nin torunu, Mülkiye kaymakamlığından emekli Miralay Fahrettin Bey'in oğludur. Burhan-ı Terakki Mekteb-i İbtidaisi'nde ve İstanbul Sultanisi'nde okur. 1914 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'ne girmiş olsa da I. Dünya Savaşı nedeniyle tahsili yarım kalır; ihtiyat zabiti [yedek subay] olarak Çanakkale Savaşı'na katılır. 1926 yılındaki 111 günlük memuriyetinin dışında, ömrünün sonuna kadar kalemle geçimini sağlar. Kitap olarak basılmış hikâye ve romanları, sahnelenmiş tiyatro eserleri olduğu gibi gazete ve mecmualarda kalan nesrin çeşitli türlerinde yazıları vardır. Uzun yıllar verem illetiyle boğuşan Mahmut Yesari, 1945 yılında Yakacık Sanatoryumu'nda hayata gözlerini yumar.

Bâbiâli'den Son Selâm, ömrü Bâbiâli Yokuşu'nda gazete ve dergilere yazı yetiştirmekle geçen Mahmut Yesari'nin süreli yayın sayfalarında kalan hatıralarının derlenmiş halidir. Bu hatıralarda Mahmut Yesari; tiyatro eserlerini yazma ve sahneleme maceralarını, matbuat hayatındaki ilk tecrübelerini, memuriyette geçen günlerini, askerlik yıllarını, hayatına ve tanıdıklarına dair iz bırakan hadiseleri anlatır.

Mahmut Yesari, verem illetine rağmen yaşamından kalemine yansıyan mizah anlayışını, kitabın her bölümünde, neredeyse her başlığında hissettirir. Çanakkale Savaşı'nda ihtiyat zabiti olarak karşımıza çıkan Mahmut Yesari, hayatının sonraki evrelerinde mecmualarda başyazar, yönetici, hikâye ve roman yazarı; kulis odasına kilitleyip kendisinden eser beklenen bir tiyatro muharriri, tiyatrocuları sahneye hazırlayan bir rejisör; devlet dairelerinin işleyişiyle ilgili pek çok ayrıntıyı gözlemleyen bir memur; dost meclislerinin aranan bir ismidir.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN: 978-605-4635-43-6
9 786054 635436